

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 671/2018-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. decembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA], zastúpenej advokátskou kanceláriou Černejšová & Hrbek, s. r. o., Kýčerského 7, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Šinkovic, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 130/2016-164 z 26. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA]. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 130/2016-164 z 26. januára 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou súdneho konania, ktorého predmetom je rozhodovanie o žalobe žalobcov v 1. a 2. rade o uložení povinnosti sťažovateľke (ako žalovanej v prvom rade) a žalovanej v druhom rade zdržať sa výkonu záložného práva.

Okresný súd Svidník (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5 C 393/2013-116 z 1. apríla 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, že žalovaní sú povinní zdržať sa výkonu záložného práva, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne náhradu trov konania a že žalovaní sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obaja žalovaní. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti sťažovateľke zdržať sa výkonu záložného práva a vo výroku o uložení povinnosti sťažovateľke zaplatiť náhradu trov konania a súdny poplatok potvrdil a rozsudok okresného súdu zmenil vo výroku o uložení povinnosti žalovanej v 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva tak, že v tejto časti žalobu zamietol a zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení žalovanej v 2. rade zaplatiť súdny poplatok. Krajský súd ďalej priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k sťažovateľke a nepriznal jej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený. Tvrdí, že krajský súd v ňom nedal odpoveď na otázku, *„či postupným splácaním (a teda znižovaním) zabezpečenej pohľadávky môže nastať situácia, kedy sa pri dosiahnutí určitej hranice tejto zabezpečenej, avšak nesplácanej*

pohľadávky stane z hľadiska primeranosti realizácia dohodnutého záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby nemožná“ a „či je alebo nie je možné meritórnym výrokom súdu uložiť sporovej strane časovo či inak neobmedzenú povinnosť, spočívajúcu v povinnosti zdržať sa (dobrovoľnou dražbou) výkonu takého záložného práva, ktoré bezpochyby platne vzniklo a zároveň stále existuje, keďže doteraz nezaniklo“. Krajský súd taktiež podľa názoru sťažovateľky nedostatočne objasnil, či „skutočne existuje ústavou garantované právo spotrebiteľa na obydlie, ktoré je v porovnaní s akýmkoľvek inými právami absolútne a nedotknuteľné“, a či „skutočne neexistujú už v súčasnosti v právnom poriadku účinné prostriedky súdnej kontroly na ochranu práv akéhokoľvek dlžníka (a to i spotrebiteľa, bez potreby konštruovať ústavou garantované práva spotrebiteľa na obydlie) v prípade, ak namieta čelí realizácii záložného práva dobrovoľnou dražbou“.

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/130/2016-164, zo dňa 26.1.2017, bolo porušené právo Sťažovateľky na súdnu a inú ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 36 ods. 1 Listiny a právo Sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky v ústavnom sťažnosťou napadnutej výrokovej časti rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. sp. zn. 7Co/130/2016-164, zo dňa 26.1.2017, ruší a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť Sťažovateľke trovy konania...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v okolnostiach tejto veci poukazuje na princíp subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd). Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje z tohto hľadiska inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci,

ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 133/05, III. ÚS 444/2012).

Sťažovateľka sama vo svojej sťažnosti tvrdí, že proti napadnutému rozsudku podala dovolanie. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že vec sťažovateľky je na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedená pod sp. zn. 8 Cdo 147/2017 a v čase rozhodovania ústavného súdu o tejto jej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky o ňou podanom dovolaní rozhodnuté.

Takýto postup sťažovateľky, teda súčasné podanie opravného prostriedku na všeobecnom súde a sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ústavnom súde v zmysle ustálenej judikatúry (I. ÚS 84/2010, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013), zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako neprípustnej (predčasne podanej) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), v zmysle ktorej v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Z judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010) taktiež vyplýva, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (IV. ÚS 262/2013, IV. ÚS 144/2013, II. ÚS 434/2016, IV. ÚS 302/2018). Nie je preto dôvodné, aby sťažovatelia v prípade podania dovolania podávali zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127

ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Soffer proti Českej republike z 8. 11. 2007, sťažnosť č. 31419/04, bod 47; rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99, bod 53).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018